

Par ugunsdrošību un elektrodrošību

1. Vispārīgie jautājumi

1.1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā nodrošināma ugunsdrošība iestādes teritorijā, mācību kabinetos un telpās, izglītojamo rīcība ugunsgrēka gadījumā.

1.2. Noteikumi nosaka kārtību, kādā nodrošināma elektrodrošība iestādes teritorijā, mācību kabinetos un telpās, izglītojamo rīcību elektrotraumu gadījumā.

1.3. Ar noteikumiem izglītojamās atbildīgā persona iepazīstina katru gadu septembrī un pirms pasākumiem (13.pielikums).

1.4. Izglītojamā pienākums ir ievērot šos noteikumus un izglītības iestādes darbinieku norādījumus.

2. Apkārtnes un telpu uzturēšana kārtībā

2.1. Skolas teritorijā vienmēr jābūt brīvām caurbrauktuvēm un piebrauktuvēm pie visām ēkām. Tās nevar izmantot izglītojamo transporta līdzekļu novietošanai.

2.2. Skolas ēkās aizliegts:

2.2.1. aizšķērsot evakuācijas ceļus (gaitenšus, kāpņu telpas, vestibilus), ejas un izejas ar somām un mantām;

2.2.2. telpu uzkopšanai izmantot benzīnu, petroleju un citus viegli uzliesmojošus šķidrumus (turpmāk -VUŠ) un degošus šķidrumus (turpmāk - DŠ);

2.2.3. atstāt bez uzraudzības elektriskajam tīklam pievienotas sadzīves un elektriskās ierīces (elektriskās plītiņas, tējkannas u.c.), izņemot ierīces, kuru ekspluatācijas instrukcijas to atļauj;

2.2.4. ienest un uzglabāt VUŠ un DŠ;

2.3. Pirmās nepieciešamības ugunsdzēsības līdzekļu izvietošanai skolas teritorijā uzstāda speciālus ugunsdzēsības dēļus – skapjus.

2.4. Elektrosadales skapjiem jābūt noslēgtiem. Izglītojamiem aizliegts patvaļīgi tos atvērt un veikt darbības ar tajā izvietotajām ietaisēm, kā arī veikt jebkādas

darbības ar elektrosadales skapju galvenajiem svirslēdžiem, paketslēdžiem vai drošinātājiem.

3. Ugunsdzēsības aparāti un inventārs

3.1. Rokas ugunsdzēsības aparāti iestādes ēkā piekarināti pie sienām katrā stāvā, bet iestādes teritorijā izvietoti uz ugunsdzēsības dēļiem.

3.2. Uz ugunsdzēsības aparāta korpusa ir marķējums, kurā norādīts:

- 3.2.1. aparāta tips;
- 3.2.2. pildījuma veids;
- 3.2.3. aparāta uzdevums;
- 3.2.4. iedarbības kārtība;
- 3.2.5. derīguma termiņš.

4. Ugunsdrošības vispārīgās prasības

4.1. Skolā un tās teritorijā izglītojamajiem ir aizliegts:

4.1.1. smēķēt;

4.1.2. nēsāt un lietot sērkokociņus, šķiltavas, sprāgstošas, viegli uzliesmojošas vielas, priekšmetus un materiālus;

4.1.3. kurināt ugunsiskus, izņemot īpašus gadījumus, pedagoga vai skolas darbinieku klātbūtnē un uzraudzībā, ugunsкура vietai jābūt tālāk par 100 m no ēkām.

4.1.4. dedzināt pārno zāli, rugājus, papīrus.

4.2. Lugu, izrāžu un citu masu pasākumu laikā nav atļauti gaismas efekti, izmantojot ķīmiskās un citas vielas, kas var izraisīt ugunsgrēku.

4.3. Ziemassvētku eglīšu laikā aizliegts:

4.3.1. rīkot telpā visāda veida uguņošanu, dedzināt brīnumsvēcītes, vaska vai stearīna sveces;

4.3.2. lietot plaukšķenes, sērkokociņus, šķiltavas, jebkurus viegli uzliesmojošus priekšmetus vai vielas;

4.3.3. pilnīgi izdzēst gaismu telpā;

4.3.4. pušķot egli ar viegli uzliesmojošiem rotājumiem;

4.3.5. egles apgaismojumam izmantot sveces.

4.4. Visiem izglītojamajiem iestādē jāievēro ugunsdrošības noteikumi.

4.5. Izglītojamie, kuri pārkāpuši ugunsdrošības noteikumus vai arī to vecāki, atkarībā no postījuma rakstura un sekām var tikt saukti pie atbildības.

5. Rīcība ugunsgrēka izcelšanās gadījumā

5.1. Ja izcēlies ugunsgrēks, izglītojamais ziņo jebkuram iestādes darbiniekam vai pieaugušajam vai Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam pa **tālr. 112**, nosaucot precīzu objekta adresi, ugunsgrēka izcelšanās vietu, savu vārdu, uzvārdu un tālruņa numuru, pārtraucot cilvēku iekļūšanu objektā.

5.2. Ja ugunsgrēks izcēlies mācību stundas laikā, tad izglītojamajiem stingri jāievēro tā pedagoga norādījumi, kurš vada šo stundu. Pedagoģs organizē un atbild par šīs klases izglītojamo evakuāciju atbilstoši iestādes evakuācijas shēmai.

5.3. Ja ugunsgrēks izcēlies starpbrīdī, un izglītojamais atrodas iestādes telpā, tad jāpilda tā pedagoga norādījumi, kurš tajā brīdī atrodas tuvumā.

5.4. Ja izglītojamie ugunsgrēka sākšanās brīdī atrodas ārpus ēkas, kategoriski aizliegts ieiet ēkā.

5.5. Ugunsgrēka izcelšanās gadījumā visi dodas ārā no izglītības iestādes telpām. Iziet no iestādes ēkas nepieciešams organizēti un ātri. Nekavējoties tiek veikta izglītojamo evakuācija uz “drošo pulcēšanās” vietu pie ieejas iestādē.

5.6. Tiek organizēta materiālo vērtību evakuācija un aizsardzība iespēju robežās. Izglītības iestādes darbinieki, novērtējot apstākļus savai un citu ugunsdrošībai, ugunsgrēka izcelšanās brīdī ir tiesīgi veikt ugunsgrēka dzēšanu ar visiem iespējamajiem līdzekļiem, līdz brīdim, kad to pārņem Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbinieki.

5.7. Iestādes vadītājs un atbildīgais par ugunsdrošību iespēju robežās veic šādas darbības, lai novērstu ugunsgrēka izplatīšanos:

5.7.1. organizē elektroenerģijas atslēgšanu;

5.7.2. norīko darbiniekus ugunsdzēsības dienesta sagaidīšanai, lai norādītu īsāko ceļu līdz ugunsgrēka izcelšanās vietai;

5.7.3. brīdina cilvēkus, kuri piedalās ugunsgrēka dzēšanā, par iespējamām traumām (ēku konstrukciju iebrukšana, elektriskās strāvas iedarbība, saindēšanās, apdegumi);

5.7.4. organizējot cilvēku evakuāciju, dara visu, lai novērstu iespējamo panikas izcelšanos. Evakuācijas kārtību nosaka atkarībā no ugunsgrēka izcelšanās vietas un avārijas izeju izvietojuma. Primāri tiek evakuēti visi izglītojamie;

5.7.5. pēc Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbinieku ierašanās objektā, persona, kura organizēja primāros ugunsdzēsības pasākumus, informē glābšanas dienestu par ugunsgrēka izcelsmes vietu, uguns izplatīšanos virzienu, objekta specifiskajām īpatnībām (augstas temperatūras, degšanas produktu un ūdens bīstamo iedarbību uz aparāturu, dokumentiem u.c.) un tālāk darbojas ugunsgrēka dzēšanas un glābšanas darbu vadītāja vadībā, un rīkojas pēc viņa norādījumiem.

5.8. Pedagogiem ugunsgrēka dzēšanas laikā ir pienākums:

5.8.1. savu iespēju robežās piedalīties cilvēku un materiālo vērtību evakuācijā;

5.8.2. pildīt vadības rīkojumus, kuri vada glābšanas darbus līdz brīdim, kad ierodas Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbinieki;

5.8.3. ievērot Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbinieku norādījumus.

5.9. Glābieties pašam vai glābjot kādu no stipri piedūmotas telpas, elpošanai izmantot samitrinātu kabatas lakatiņu vai virzīties rāpus, turot galvu pēc iespējas zemāk, kur vēl ir saglabājies elpošanai derīgs gaiss.

5.10. Vajadzības gadījumā izsauc uz objektu neatliekamās medicīniskās palīdzības un avārijas dienestus.

5.11. Nekavējoties informē izglītības iestādes dibinātāju.

5.12. Ugunsdzēsības un glābšanas dienestus izsauc arī tādā gadījumā, ja aizdegšanās novērsta pašu spēkiem, jo gruzdēšanas perēklis var palikt apslēptās vietās, un pēc laika ugunsgrēks var atkārtoti izcelties jau lielākos apmēros.

5.13. Gadījumos, ja pārkāpti ugunsdrošības noteikumi, izglītības iestādes darbinieku vainojamas rīcības dēļ, vainīgais tiek saukts pie atbildības normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

6. Elektrodrošības vispārīgās prasības

6.1. Elektroiekārtu ekspluatācijā aizliegts:

6.1.1. izmantot vadus ar bojātu izolāciju;

6.1.2. izmantot elektriskās sildierīces bez ugunsdrošiem paliktņiem;

6.1.3. izmantot nestandarta elektriskās ierīces;

6.1.4. atstāt zem sprieguma elektriskos vadus ar neizolētiem galiem;

6.1.5. izmantot bojātas rozetes.

- 6.1.6. izmantot gludekļus, elektriskās plītiņas un citas elektriskās sildierīces (izņemot šiem nolūkiem paredzētās telpās).
- 6.2. Aizliegts likt slēdžos, rozetēs neatbilstošus priekšmetus, ieslēgt apgaismojumu, sitot pa slēdzi, kā arī citādi mehāniski bojāt elektrovadus, slēdžus, rozetes u.tml.
- 6.3. Kategoriski aizliegts uzstādīt un lietot paštaisītas un nestandarta elektroierīces.
- 6.4. Pirms elektroierīču lietošanas uzsākšanas jāpārbauda, vai tās ir darba kārtībā. Aizliegts uzsākt lietot elektroierīces, ja konstatēti to bojājumi.
- 6.5. Aizliegts ar slapjām rokām ieslēgt un strādāt ar elektroiekārtām.
- 6.6. Uz elektroiekārtu korpusiem nenovieto vāzes, puķu podus, krūzes un citus priekšmetus.
- 6.7. Strādājot ar elektroiekārtām, darbu uzsāk tikai pēc skolotāja norādījuma, ievērojot iekšējās kārtības noteikumus un nepieļaujot patvaļīgu rīcību.
- 6.8. Izglītojamajam, lietojot elektroierīci, jābūt uzmanīgam, koncentrētam un nedrīkst traucēt citus skolēnus vai darbiniekus.
- 6.9. Ja konstatēts vadu pārrāvums, nekavējoties jāziņo skolotājam.
- 6.10. Ja kādu apstākļu dēļ pārtrūkst sprieguma piegāde elektroierīcei, aizliegts uzsākt jebkādas apskates vai remontdarbus, pieskarties strāvu vadošām daļām, neatslēdzot ierīci no strāvas avota.
- 6.11. Aizliegts remontēt elektroinstrumentus un ierīces, pieskarties atkailinātiem vadiem, apgaismojuma armatūrai un citām strāvu vadošām daļām, noņemt nožogojumus vai aizsargapvalkus – tas jā dara kvalificētam personālam.
- 6.12. Aizliegts pārnēsāt elektroiekārtu, turot to aiz vada.
- 6.13. Daudzas elektroierīces nav pieslēgtas spriegumam pastāvīgi, bet tiek pieslēgtas katru reizi pirms to lietošanas. Droši tas veicams, tikai turot kontaktdakšas izolēto daļu. Nedrīkst izraut kontaktdakšu no rozetes, velkot aiz vada – tā var sabojāt izolāciju un izkustināt rozeti. Drīkst lietot tikai tādas rozetes, kuras stingri turas sienā.
- 6.14. Daudzas sadzīvē lietojamas ierīces tiek darbinātas ar baterijām. Bateriju spriegums nav liels, taču to sastāvā ir indīgas vielas, tāpēc nekādā ziņā nedrīkst baterijas izjaukt, bojāt to apvalku vai tml. Sevišķi bīstama ir bateriju iekļūšana gremošanas orgānos.
- 6.15. Beidzot darbu, izslēgt elektroiekārtas un sakārtot mācību vietu.

7. Rīcība elektrotraumu gadījumā

- 7.1. Ziņot skolotājam vai citam pieaugušajam.
- 7.2. Nodrošināt pirmās palīdzības sniegšanu (skatīt 3.pielikumu "Par pirmās palīdzības sniegšanu"). Nepieciešamības gadījumā izsaukt neatliekamo medicīnisko palīdzību pa tālruni **112**.
- 7.3. Elektroierīču bojājumu gadījumos (dzirksteļošana, dūmu vai liesmu parādīšanās, deguma smaka u.c.) pārtraukt darbu ar tām izslēdzot, ziņot skolotājam vai skolas administrācijai un brīdināt citus par radušos situāciju.
- 7.4. Izglītojamiem aizliegts uzturēties transformatoru punktu tuvumā un iekļūt ēkās, kurās tie atrodas. Nepieciešams ziņot pieaugušajiem vai atbildīgajiem dienestiem, redzot, ka punkta durvis ir atvērtas. Ja mājdzīvnieks nejauši iekļūst transformatora punktā, aizliegts paša spēkiem mēģināt to glābt.
- 7.5. Ugunsgrēka gadījumā izsaukt ugunsdzēsības un glābšanas dienestu, zvanot pa tālruni **110** vai **112**.
- 7.6. Elektroizdegšanās gadījumā aizliegts dzēst uguni ar ūdeni. Izmantot smiltis vai ugunsdzēsamos aparātus. Drīkst izmantot pulvera tipa vai ogļskābās gāzes ugunsdzēsamos aparātus. Darbības shēma norādīta uz aparātiem.
- 7.7. Rīcība ugunsgrēka gadījumā noteikta ugunsdrošības noteikumos.

9. Riska faktori

- 9.1. Fizikālie faktori.
- 9.2. Psiholoģiskie un emocionālie faktori.
- 9.3. Traumatisma faktori.
- 9.4. Ķīmiskie faktori.